

er forberedt gennem det stærke Fald af Landmandsbankens Aktier og gennem de Antydninger af forskellig Art, der har været fremme, var man den Gang aldeles ikke bekendt med noget, der var nok mange, der havde Mistillid, men der var ikke Tale om, at Sindene var saaledes beredt, at der kunnet finde Samtaler Sted mellem ledende Personer i de forskellige Institutioner eller noget som helst af den Art. Man stod i Virkeligheden paa bar Bund og kunde ikke staa paa andet, fordi der ikke var noget at tage fat paa, før det viste sig, om Bankinspektørens Gennemgang førte til Resultater, som gjorde det nødvendigt at gribe ind. Eet er altsaa sikkert, at hvis man var gaaet den Vej, som jeg indrømmer var den mest tiltalende og navnlig maatte være den mest tiltalende for de Nationalbankdirektører og de to Ministre, som den Aften paatog sig et tungt og knugende Ansvar, havde man ikke kunnet hindre Bankens Sammenbrud. Det havde ganske vist været meget lettere og behageligere for os at kunne sige: Vi stikker ikke noget under Stolen, vi gaar til Rigsdagen og hele Offentligheden med Skandalen i dens fulde Udstrækning, saa maan se, hvordan man raader Bod derpaa, men Fejlen ved den Fremgangsmaade vilde have været, at det hele vilde være slaaet i Stykker, uhjælpeligt slaaet i Stykker, inden Redningskorpset kunde være kommet til Stede. Det var den Situation, der forelaa, det var under den Situation, at Nationalbanken gjorde sit Tilbud. Nationalbanken ønskede naturligvis, at Staten skulde deltage deri. Vi havde intet andet at svare dertil, end at hvis Nationalbanken krævede det, skulde vi gaa til Ministerium og Rigsdag dermed. (Rode: Altsaa tænkte man sig Muligheden?). Ja, man tænkte sig Muligheden, hvis Nationalbanken havde krævet det som Betingelse, men vi kunde ikke paatage os nogen som helst Forpligtelse til at føre det igennem. Men det er ikke rigtigt, som det ærede Medlem Hr. Rode sagde, at der blev givet et Tilsagn, man bagefter gik fra. Det Tilsagn, jeg gav den Aften, har jeg fuldkommen staaet ved overfor Nationalbanken, at hvis Nationalbanken ved nærmere Overvejelse krævede, at der skulde gaas til Regering og Rigsdag med Krav om Deltagelse i Garantier, skulde jeg gøre det, og jeg gjorde ogsaa Nationalbanken opmærksom derpaa allerede den Aften og senere, at Følgen ganske sikkert vilde være, at saa snart man gik til Statsmyndighederne med Krav om Bevillinger, maatte selvfølgelig Bankinspektørens Beretning være fremlagt. Det var ganske

uomgængelig nødvendigt. Det kunde undgaas at fremlægge den, saa længe det var Nationalbanken alene, der gjorde denne Aktion; men saa snart man gik til Lovgivningsmagten derom, maatte den nødvendigvis fremlægges, og det var dette, som Nationalbanken fandt vilde forvolde saa stor Fortræd, saa den valgte at tage Risikoen alene.

Nu siger man, at det var et vildledende — ja, der er endogsaa nogle, der har været saa langt ude, at de har antydnet, at det var et bevidst vildledende Communiqué. Dette Communiqué er jo Landmandsbankens, men det blev forelagt Nationalbanken og de to tilstedeværende Ministre, og den Form, det gik ud i, gjorde vi ikke Skridt for at forhindre. (Munterhed). Nej, det har jeg erkendt fra først til sidst, og det er vi for saavidt ogsaa medansvarlige for, skønt vi ikke har affattet det. Men der staaer ikke noget urigtigt deri. (En Stemme: Jo!).... Nej, det gør der ikke, naar man læser det rigtigt (Afbrydelse) Bemærk blot det: Naar man læser det rigtigt, staaer der ikke noget deri, som ikke er i Overensstemmelse med de virkelige Forhold. (Afbrydelse). Men man bebrejder altsaa os, at dette Communiqué ikke gav fuld Besked. Nej, thi hvis man skulde have givet fuld Besked, saa havde det hele være slaaet i Stykker i samme Øjeblik. Naar Nationalbanken besluttede sig til denne Hjælpeaktion, var det en nødvendig Betingelse for, at den kunde lykkes, at man ikke vidste, at der var to Vurderinger, der stred mod hinanden. Men hvad der ikke er sagt i Communiqué'et, er det, at det er bygget paa Bankinspektørens Erklæring. Det staaer intetsteds deri, og det er aldeles ikke en Følge af en logisk Analyse af Erklæringen. Man har ogsaa sagt, at man maatte vide, at Grundlaget ikke kunde holde. Nej, aldeles ikke. Der stod to forskellige Skøn overfor hinanden, og der var imellem de sagkyndige Bankmænd, der var til Stede, overordentlig stor Divergens i Vurderingen af Udsigterne med Hensyn til de forskellige Hovedposter, der var Tale om. Der var Tale om et strengere og om et mildere Skøn; og da Nationalbanken ikke var i Stand til at gennemføre Hjælpeaktionen paa Grundlag af det strengere Skøn, og det hele uvægerligt vilde gaa i Stykker, hvis man vilde gøre Forsøg derpaa, maatte man, naar der skulde gøres noget, vælge at gaa ud fra det mildere Skøn (Afbrydelse) ja, et mildere Skøn, som man paa ingen Maade var overbevist om var forkert. Aldeles ikke. Nationalbankdirektør Ussing har ogsaa fremhævet, at det var